

ARHEOLOGIJA Završeni radovi na utvrdi Čanjevo za ovu godinu

Cilj: Muzej arheološke te etnološke zbirke

■ Iako se utvrda spominje u povijesnim zapisima te je čak i ucrtana u karte iz doba najezde Turaka – od 15. do 17. stoljeća, nigdje ne postoji slika Čanjeva iz tog doba. Nikakva skica, tlocrt...

Piše: VIŠNJA GOTAL
 visnjagotal@gmail.com

Trinaest godina znatizelj- ni arheolozi, uporni općinari, pomoć Ministarstva kulture... i odrađeno je 90 posto arheoloških iskapanja utvrde Čanjevo u Visokom. Konkretno, svi zidovi Čanjeva, ili, kako mještani zovu utvrdi – "staroga grada" – su iskopani. Predviđa se kako će cijeli projekt do kraja biti zgotovljen najkasnije za pet godina.

Svi involvirani u ovaj projekt, na koji je do sada potrošeno 1,5 milijuna kuna, zajedno su proveli zadnji dan iskapanja za ovu godinu, u petak.

Poseban čar

Zbrajali su se rezultati, razgovaralo o budućim potezima te pokušalo vizualno zamisliti izgled utvrde i njezinih stanovnika. Jer, iako se utvrda spominje u povijesnim zapisima te je čak i ucrtana u karte iz doba najezde Turaka u ove krajeve – od 15. do 17. stoljeća, nigdje ne postoji slika Čanjeva iz tog doba. Nikakva skica, tlocrt... ništa. Upravo ta činjenica dodatni je podstrek arheolozima, jer, kako vele, "to daje poseban čar". - Svaki iskopan zid bio je otkriće - govore. Osim bedemskih zidova i stambenog dijela, otkrivene su i četiri kule na stranama blažeg uspona.

- Od najvrijednijih nalaza izdvojili bismo brončanu ružu vjetrova – dosad jedinu otkrivenu u kontinentalnom djelu, husarsku sablju – jedinu dosad otkrivenu cijelu. Drvo i koža su istrunuli, ali sablja je ostala cijela i nakon što je 200-300 godina bila zakopana pod zemljom, brončane pipe za koje ne znamo što je kroz njih teklo – vino ili rakija – ali očigledno stanovnici nisu oskudijevali pićem, zatim metalni djelić ručnog sata, vrhove strijela, kopanja, sačme, pribora za kućanstvo, primjere rice vilica. Iskopano je tu i stakla, keramike, pećnjaka...

Utvrda Čanjevo u Visokom

Anđelko Stričak i Dragutin Mateković, načelnik Visokog

Šteta što nemamo više novca za kopanje ispod sjevernog dijela. Ondje bi vjerojatno našli najviše toga. S obzirom na to da je s te strane litica bila visoka 15 do 20 metara, tko zna kakve bismo sve zanimljive predmete koje su bacili pronašli dolje - rekao nam je Dragutin Mateković, načelnik Općine Visoko.

Dio ove vrijedne zbirke iz hrvatske prošlosti već je restauriran i u četiri vitrine

izložen u OŠ Visoko.

Utvrda Čanjevo, ako je suditi prema današnjim planovima, neće biti do kraja rekonstruirana. - Planiramo naznačiti pojedine zidove kako bi se dočarala namjena prostorije i osigurati sigurna šetnja brojnim posjetiteljima. S obzirom na položaj – pogled na Koprivničko-križevačku županiju, Sisačko-moslavačku, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju - sigurno ćemo napraviti i vidikovac - ističe

načelnik. Tri godine nakon početka uređenja, kad su mještani još sami uređivali prostor oko utvrde, Čanjevu se odlučilo udahnuti život pa su formirane Praškocijeve haramije. Haramije u odorama sašivenima do u detalj originalnima, prikazuju život stanovnika 1590. godine, za vrijeme dok je vlasnik posjeda, utvrde i zapovjednik 30-ak haramija bio Juraj Praškoci. Uz hrvatsku prikazana je i turska strana – u također originalnoj kostimografiji. Taj, logistički dio priče započeo je, a i danas radi bivši načelnik Anđelko Stričak, koji je s nekolicinom prijatelja obilazio muzeje u južnom djelu Madarske, Slovenije... - Istraživali smo imali bilo kakvih izložaka vezanih uz te godine. Onaj glavni, operativni dio odrađivao je dr. sc. Luka Bekić, u ono vrijeme arheolog Hrvatskog restauratorskog zavoda, danas ravnatelj Međunarodnog instituta za podmorsku arheologiju u Zadru - otkriva.

Osim dovršetka planiranog istraživanja, u Visokom, općini s najmanjim županijskim proračunom, željeli bi i otvoriti Muzej arheološke i etnološke zbirke.

Osim Čanjeva, u Visokom su još tri arheološka lokaliteta.

ARHEOLOŠKO BOGATSTVO

Jedan od najvrijednijih nalaza je brončana ruža vjetrova